

سخن سردبیر

آیا مطالعه تنها در یک اثر را می توان ادبیات تطبیقی نامید؟

پرسش بالا بیش و کم در اذهان دانشجویان وجود دارد و اما پاسخ ها در این باب و باب های مرتبط، از منظر نگره پژوهشگرانی که به ادبیات تطبیقی در چشم اندازی نو می نگرند: بله می توان نامید.

● شرط لازم و کافی مطالعه در ادبیات تطبیقی این است که در خود ادبیات تأمل کنیم. مستندات بیرون متن، چون تاریخ ادبیات و ... شرط لازمی نیست.

● در شیوه خوانش ها در گذر زمان، که رویکردی خواننده محور است، می توان با مطالعه، تأمل و تحلیل در یک متن، تغییرات ادراکی پدید آمده در زمان را توصیف و تحلیل کرد.

● می توان مرزهای کوچک درون یک متن را جستجو، توصیف و تحلیل کرد. از باب مثال مرزهای

درون متنی می توانند از تضاد و تعلیق شخصیت ها به وجود آیند و هر مدولاسیونی در متن که ارزش یک رویکرد را داشته باشد، می تواند مرزساز باشد.

● می توان پوئتیک مستتر در یک متن را مورد توصیف و تحلیل قرار داد.

● می توان با پژوهش در یک متن، دیگری را رصد، توصیف و تحلیل کرد. دیگری ای که می تواند، بداعتی در قالب یک شخصیت، عنصری ادبی، پدیده ای فرهنگی و ... باشد.

بنابراین شیوه های مطالعاتی چندی را در برابر داریم که می توانیم با نظر و تأمل، سپس توصیف و تحلیل، در ذیل مطالعات ادبیات تطبیقی به انجام رسانیم.

رؤیا لطافتی

بهار ۹۷